

Závery z konferencie

„Hudobná pedagogika v kontexte doby - Diagnóza stavu a hľadanie východísk.“

Výchova a vzdelanie človeka má v systéme našich škôl a v ich učebných osnovách svoje relatívne ustálené formy. Snahy prispôbovať tieto formy novým civilizačným trendom a potrebám súčasnej doby čoraz páľčivejšie pociťujeme najmä v posledných rokoch. Medzi základné úlohy výchovy a vzdelania vo svete aj u nás patrí zachovanie rovnováhy medzi rozumom a citom. Táto skutočnosť si vyžaduje také inštitucionálne zázemie, ktoré by bralo do úvahy zložitý komplex života a jeho potrieb, jeho materiálny, etický a estetický rozmer a ktoré by analyzovalo súčasný stav a predkladalo návrhy na riešenie aktuálnych spoločenských, kultúrnych, duchovných a výchovných problémov doby s vymedzením a určením úlohy a poslania škôl.

Nad postavením, významom a obsahom predmetu hudobná výchova v existujúcich projektoch výchovy a vzdelávania, ako aj nad vplyvom hudobnej výchovy na všestranný rozvoj osobnosti jedinca sa už po piaty raz zamýšľali poprední hudobní pedagógovia, muzikológovia a hudobní umelci zo Slovenskej a Českej republiky na vedecko-pedagogickej konferencii „Hudobná pedagogika v kontexte doby - Diagnóza stavu a hľadanie východísk“, ktorú v dňoch 17. a 18. októbra 2001 pripravila Katedra hudobnej výchovy PF UKF v Nitre pod záštitou Ministerstva školstva SR v priestoroch Agroinštitútu v Nitre.

Účastníci rokovania upozornili na význam a ciele hudobnej výchovy a zdôraznili jej nenahraditeľné a nezastupiteľné miesto v rozvoji osobnosti. Analyzovali súčasný stav v oblasti hudobného vzdelávania a výchovy a poukázali na dehonestujúce postavenie predmetu Hudobná výchova v existujúcom výchovno-vzdelávacom systéme škôl v porovnaní s inými predmetmi. Hudobní pedagógovia, vedci a umelci vyslovili nespokojnosť s neklasifikovanosťou predmetu hudobná výchova v rámci školskej výuky, jeho nedostatočnou časovou dotáciou na základných školách a absenciou na strednom stupni škôl práve v období, keď sa formuje vzťah žiakov ku kultúrno-estetickým hodnotám a orientácia v zložitom komplexe spoločensko-kultúrneho života.

Dlhodobé pretrvávanie tohto stavu a neochota nachádzať zodpovedajúce riešenia aj zo strany viacerých odborníkov, zaoberajúcich sa otázkami výchovy a vzdelávania

z aspektu futurologie, pedagogiky, psychológie, sociológie, atď., ako aj neakceptovanie možných negatívnych vplyvov komercionalizácie kultúry a umenia s jej dopadmi na konanie a myslenie ľudí, vytvára podmienky na zneužívanie hudby, ktorá sa stáva účinným prostriedkom manipulácie s vedomím detí a mládeže. Účastníci konferencie poukázali na silu a význam hudby v živote človeka, na možnosti hudobne a hudbou vychovávať a zdokonaľovať jedinca v súčasných dynamických prejavoch života.

Z riešených tém vyplynula základná požiadavka – právo mládeže nachádzať v cieľavedome usmernenom výchovno-vzdelávacom procese adekvátne odpovede na neustále nové otázky v súčasnej spleti informácií, ale aj dezinformácií, zavádzania a hodnotovej inverzie, nevksu a alibizmu. Bez časového priestoru a bez potrebných aktuálnych, argumentmi podopretých informácií sa nemôžu dostatočne rozvíjať tie schopnosti osobnosti, ktoré vedú k hlbšiemu poznaniu hudobných hodnôt vytvorených človekom pre človeka a smerujúcich k pochopeniu významu hudby v jeho živote.

Organizátori konferencie „Hudobná pedagogika v kontexte doby“ sú presvedčení, že nastal čas, keď do neutešenej situácie je potrebné vstúpiť nielen kriticko-hodnotiacou reflexiou, ale je potrebné naznačené problémy riešiť vo vzájomnej spolupráci vedeckých, umeleckých a pedagogických pracovníkov. Z tohto dôvodu organizátori vyzývajú Ministerstvo školstva SR a jednotlivé katedry hudobnej výchovy na spoločné rokovania, na ktorých by sa prerokovali konkrétne návrhy na riešenie naznačených problémov v oblasti hudobného vzdelávania. Katedrám hudobnej výchovy vysokých škôl sa doporučuje výchovno-vzdelávaci proces a jeho rozvoj opierať o také vedecko-výskumné projekty, ktorých výsledky prinášajú podnety k chápaniu súčasných zmien v oblasti hudby a výchovy k nej. Nastolené požiadavky doby by sa mali zohľadňovať aj v systéme schvaľovania vedecko-výskumných projektov vedeckými grantovými agentúrami tak, aby ich bolo možné čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie využiť v samotnom výchovno-vzdelávacom procese.

Účastníci z Českej republiky budú zvažovať možnosti, ako s výsledkami vedecko-pedagogickej konferencie oboznámiť svojich kolegov a nadriadené orgány.

V Nitre, dňa 18. októbra 2001